

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKT. BALYS VOSYLIS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

VIII-JI METAI

NR. 22 (326)

Chicago's Skautininkų Draugovė

GYVAI EINA 21-UOSIUS METUS

Vis nauji ir nauji visuomeniniai įsipareigojimai

Šis savarankus, 1950 m. v. s. J. Vaičiūnienės įkurtas, skautininkų (buvusių ir esančių aktyvių) vadovų vienetas visada gyvas ir pasiryžęs, reikalui esant, liet. skautiškiems reikalams talkinti. Todėl narės protarpiais renka ne tik pasidalinti šiu dienų aktualijomis, bet ir konkretiems darbams vykdyti.

Gegužės 19 d. skautininkės buvo susirinkusios ps. A. Palukaitienės namuose į paskutinę šio sezono sueigą. Buvo prisiminta LSS Tarybos Pirmininko v. s. A. Saulačio neseniai paskelbtas viešas laiškas apie Jūrų Skautijos įsijungimą į LSS-ga. Tai maloni ir seniai laukta žinia.

*Skautininkė

BIRUTĖ VINDAŠIENĖ,
dabartinė Chicago's Skautininkų
Draugovės Valdybos Pirmininkė

Tikrai džiugu, nes po septynerių metų pertraukos šioje sueigoje pasitikome keturias Jūrų Skautijos seses. Labai laukta ir tikėtina, kad ateity jį bus ir daugiau.

S. Ir. Smieliauskienė vaizdžiai papasakojo įspūdžius apie įdomią savo viešnagę Australijoje.

Buvo aptarti bendri draugovės reikalai, prisiminti atlikti darbai ir jau numatyti nauji įsipareigojimai. Proga pasireikšti skautininkėms netrūksta — tik dirbti ir norėti. Gegužės 16 d. Jaunimo Centre draugovės išdui padidinti buvo surengta gana

KA KITI RAŠO

Trys siūlymai

lituanistiniam ugdymui stiprinti

Kanados lietuvių savaitraštis "Teviskės Žiburiai" gegužės 13 d. numeryje (Nr. 19) jaunųjų skaitytųjų skyriuje "Jaunimo Žiburiai" įdėjo išidėmetinų su-

sekinga kėpsnių ir kavos mugė. Be to,

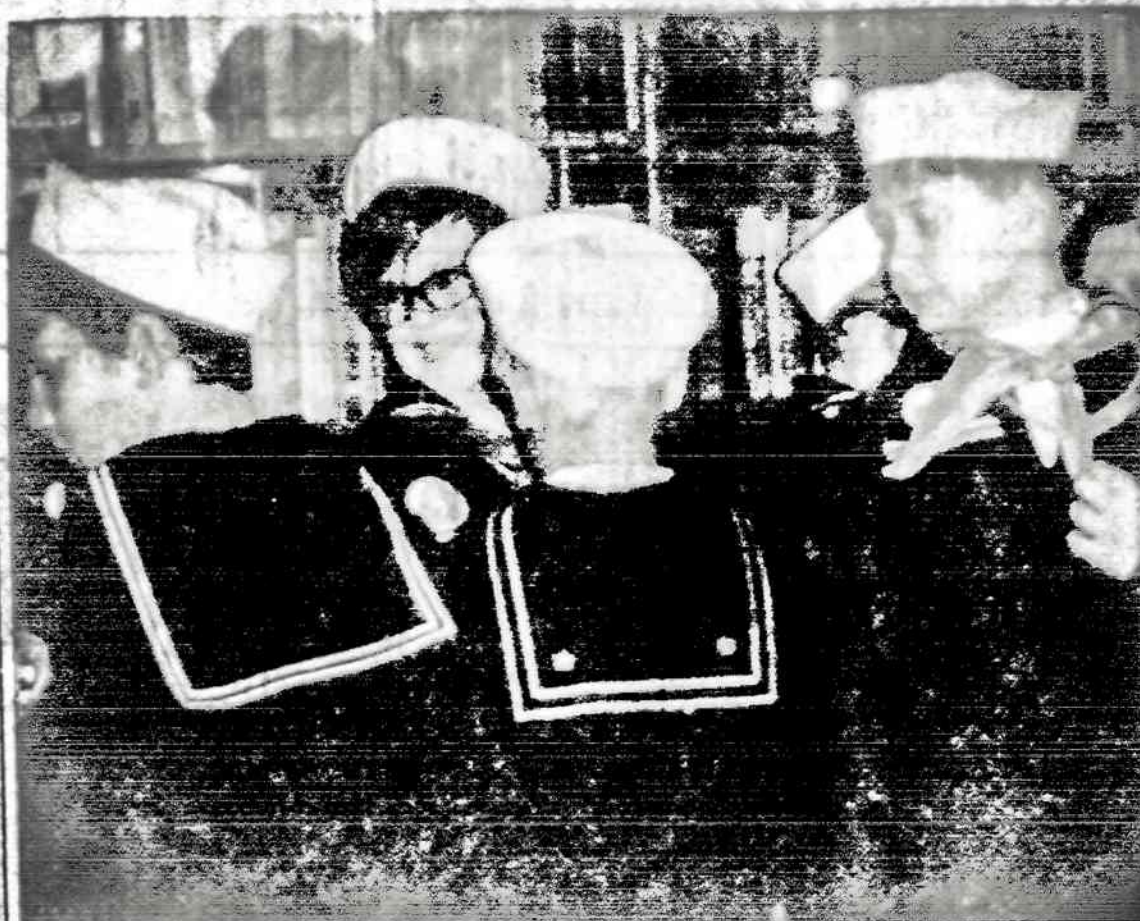
įvairūs darbai laukia talkinant prie filmo "Dvylika", kur manoma įamžinti Sese-rijoje ir liet. visuomenėje ypatingai pasireikšusias žymiasias mūsų asmenybes. O čia pat ir IV Dainų šventė ir įvairios Komiteto siū-lomos pareigos ir darbai...

Mūsų skautininkės palaiko ryšius su Chicago's skautų Tarp-tautine grupe ir dalyvauja ben-drose sueigose. Gegužės 20 d. s. B. Vindašienė ir ps. A. Palu-kaitienė ten reprezentavo lietu-vaiteš skaites su jų pačių pa-ruošta tautodailės parolele.

Gyva ir naudinga sueiga (su skanionis vaisėmis) ilgai užtru-ko. Pašnekiesiems dar nepasi-baigus, kilo mintis atgaivinti v. s. Br. Variakojienės sėkmingai sukeletą metų vadovautą ir gražiai pasireikšusį (bet jau nutilusį) skautininkų oktetą. Šiam pa-siūlymui buvo mieliai pritarta. Tikėjimės, kad ši mintis bus įgy-vendinta ir okteto sąstate gra-žabalses seses netolimoj ateity vėl išgirsime.

Draugovės valdybą sudarė: s. B. Vindašienė — pirm., ps. A. Palukaitienė — pavaduotoja, v. s. O. Siliūnienė — social. reika-lams, v. s. Gr. Meiluvienė — išd., v. s. O. Różnietienė — sekr.

O. R.

JAUNIEJI ALGIMANTO LAIVO JŪRININKAI
laisvos valandėlės proga aptaria savo sumenymą pasirodymų laivui.
Br. Juodelio nuotr.

gestijų straipsnį "Vien vadovo įsakymo neužtenka". Straipsnio autorius A. R. yra labai susirū-pinęs jaunime po pradinį liti-uanistinį mokyklų atsirandancia tuštumą, kurios negali užpildyti net ir jaunasis vadovas, nes ir jo lituanistinis bagažas yra siaurokas. Be abejo, vadovas turi įsakymo galią, bet lituanis-tiniame auklėjime reikalingas visų pirma jo paties lituanistinis pavyzdys, pamokymas, patari-mas, nurodymas.

Lituanistinės mokyklos
ir skautų organizacija

Straipsnio pradžioje autorius A. R. šviesiai apžvelgia išeivi-jos vaikystės amžiaus jaunųjų lituanistinį auklėjimą:

"Lietuvių Skautų Sąjunga, kurios šūkis yra tarnauti Die-vui, tėvynei ir artimui, užima reikšmingą vietą jaunimo auklėjime. Įsipareigojimas ugdyti samoningą, veiklų religingą ir dorą jaunimą yra perduodamas žaidimų forma, kuri vaikui yra labai patraukli. Čia ir glūdi skautų organizacijos pasiseki-mo ir populiarumo paslaptis.

Skautai, atsidūrę išeivijoje, skiria savo pagrindinį dėmesį antrajam skautiškojo šūko punktui — tarnauti tėvynei. Skautiškoji spauda stipriai ak-centuoja tėvynės meilę, o vado-vai suvažiavimuose svarsto tin-kamiausius jos įgyvendinimo būdus. Reikia tik nuryti į Ka-ziuko mugę ar stovyklą, kad pa-matytum vaikų tautiniais moty-vais paruoštus darbelius ir jų pastangas lietuvių kalboj. Skau-tų vienetai bei stovyklos pasi-vašina Lietuvos geografiniais bei istoriniais vardais, netiesiogiai jaunesiems primindami Lietu-vos vietoves bei praeitį. Sueigų metu ir žaidimus įpinama eilė ži-nių apie Lietuvą. Čia vaikai daž-nai papildoma ar pakartoja šešta-dieninėje mokykloje išmokus dalykus. Vadovų yra pastebėta, kad nelankantieji lituanistinių mokyklų nemėgsta skautauti pas lietuvių, o ir patiems vadovams daug lengviau dirbti su tais, ku-rie lanko lietuviškas mokyklas".

Lietuviškas gėdos jausmas
tolina nuo lietuviybės

Tačiau po pradinio lituanisti-nio auklėjimo prasideda, anot autoriaus, sunkumai, kai jaunuoi-liai pasiekia gimnazijos ar stu-dentų amžių. Prasideda "užsi-miršimo periodas", kai lituanis-tinės žinios ne tik netobulina-mos, bet ir įgytosios dyla iš at-minties. Jaunuolių intelektas ky-la, ir jie iš vadovo tikisi daugiau nei patys turi. Bet...

Skaitytume straipsnį toliau:

"Skautų organizacijos siste-ma duoda progą kuo didesniai skaičiai jaunimo vadovauti. Pa-saliojui kartais juokingai atro-do didelis vadovų skaičius, ta-čiau, kad ir mažos pareigos bei atsakomybė, jaunuolių auklėja ir drąsina ateitį. Jauno vadovo skautuose pagrindinė klūtis — nepakankamas mokėjimas lietu-vių kalbos. Skautai yra apsi-sprendę visur vartoti lietuvių kalbą: sueigose, susirašinėji-muose ir t. t. Taip jaunuolis mokomas praktiškai panaudoti lietuvių kalbos žinias, nors dėl-to susiduriama su sunkumais. Jis dažnai nesupranta jam at-siųstų raštų prasmės ir nepajė-gia juos tinkamai atsakyti. Kar-tais dėl tokios priežasties pra-sideda ir labai pareigingo jau-nuolio nepareigingumas, nes jam gėda su klaidomis rašyti ar neteisingai lietuviškai išsireikš-ti. Todėl skautai visada savo na-riams pabrėžia lituanistinių mo-kyklų svarbą ir skatina jas lan-kyti".

Kokios išvados?

Straipsnio pabaigoje autorius pabrėžia, kad gimnazistų ir stu-dentų amžiaus jaunimui reikėtų skirti daugiau dėmesio ir laiko. Jo plačiau aptarti siūlymai su-vestini į tris:

- 1) Liet. Bendruomenės švie-timo skyriui galbūt reikėtų įves-ti aukštesniuosius lituanistinius korespondencinius kursus, išlei-džiant ir daugiau atitinkamos literatūros,
- 2) švenčių ir atostogų metu

PRIE LIEPSNOJANČIO LAUŽO

MODERNOS UODAI
SU LEMPTEMIS

Du vilkiukai, kurie pirmą kar-tą stovyklavo miške, apipulti nakties metu uodų, užsidenę galvas antklodėmis ir tyliai ken-tė. Pagaliau vienas pipiras at-sargiai pakėlė antklodę pažūrė-ti, ar įkyrieji vabzdžiai jau pa-sitraukę. Gi atsitiktinai tamsio-je pamatęs keletą žerinių šv. Jono vabalėlių, savo draugui liūdnai balsu paskelbė: "Geriau pasiduokime ir važiuokime į na-mus. Tie nelemtieji uodai dabar net su lemputėmis mūsų ieško!"

ISPODZIAI TARPTAUTINĖJE
STOVYKLOJE

"Pas mus buvo taip šalta", sa-ko vienas šiaurės skautininkas, "kad net žvakių liepsnos sušal-davo, ir mes negalėdavome jų užpūsti".
"Tai nieko", atsako kitas.

rengti lituanistines studijas —
seminarus,

3) sudaryti daugiau progų vienioms jaunimo organizaci-joms artimiau bendrauti su ki-la, ir jie iš vadovo tikisi daugiau nei patys turi. Bet...

"Kur aš buvau nukeliavęs, ten nuo šalčio net mūsų žodžiai sušal-davo į ledo gabaliukus. Tu-rėdavome juos pirma ištirpyti, kad susigaudytume, apie ką bu-vo kalbama".

RAKO STOVYKLOS ADRESAS

Rako stovyklavietės laiškanė-šiai, vartydami laiškus, siūnia-mus tėvams į Chicago, kasmet užtinka įvairių Rako stovykla-vietės adresų, kurie yra kiekvie-no laiško kačiame kampuke. Vie-toje "Camp Rakas, Custer, Mi-chigan", pasitaikė tokių kūr-ybų variantų:

Camp Rakas, Custered Michegen
Camp Rakas, Custard Mich.
Camp Rocko, Custer Michigan
Camp Racios, Custer, Michigan
Kump Rakas, Custer, Mišigane
(Skiltis)

DAUG AUDRŲ, DAUG INKARŲ

Instruktorius: "Ką darytum, jei išplaukus staiga kiltų audra?"
Jūrų skautas: "Išmesčiau in-karą".

"O kas, jei ir kita audra iš-paskos užpuola?"

"Nuleisčiau antrą inkarą, bro-lij".

"O jeigu dar viena baisi aud-
ra?"

"Dar vieną inkarą gėlėm!"

"Palauk", instruktorius neiš-kenčia, "iš kur gi gautum tiek daug inkarų?"

"Iš ten pat, kur brolis instruk-torius gaunate visas audras!"

Iš STOVYKLINIO ŽODYNĖLIO

Mankšta — rytmėtinis pasi-
rodymas.

Skelbimų lenta — darbų są-rašas.

Laiškas — maisto sąrašas tėvams.

Salutas — akių pridengimas ranka, kai stovi prieš šviesųjį vadovą.

Kompasas — stovyklinė tele-vizija.

Vadas — brolis, kuris žino slapta kelią į sesių stovyklą puo-limo metu.

Saga — dažniausiai pameta-ma uniformos dalis.

Tyla — proga išbandyti naują tranzistorinį radijo aparatą.

ŽVAIGŽDĖMS SCENOSE

Geras scenos veikėjas yra pirmoji salyga sėkmingai teatro pradžiai. Jis skelbia megejus į žvaigždes, išauginą abejią publiką, nuolatinius mege-jais, kurie drauge su artistais per-gvena scenos burį žavesį. Artėjant teatro sezonui, jau dabar reikia pa-rinkti veikalus. Naujienose yra gali-ma gauti naujausius teatrui leidi-nius:

Antanas Rūkas, VEIKALAI SCENAI
Graziai išleista, kietas drobės virš-lais, 180 psl. knyga. Joje du vaidini-mai — "Bubulis ir Dundulis", 3 veik-mų linksmas nutikimas, taip pat "Svajonių Salis", 5 veiksmų vaidini-mas jaunimui ir suaugusiems. Kaina 4 dol. Pulkus leidinys kiekvienam knygos megeviui.

Anatolijaus "Kairio" trys knygos:
VIŠČIUKŲ ŪKIS, 3 veiksmų satyri-nė komedija, premijuota Čikagos Sce-nos Darbuotojų S-gos, kietais virše-lais, kaina 1.00 dol.

DIAGNOZė, 3 veiksmų komedija iš lietuvių gyvenimo Amerikoje. 150 psl., kaina 1.00 dol.

LAISVĖS MEDIS, 4 v. istorinė pje-sė, 120 psl., kaina 1.00 dol.

Tegul šie ir kiti scenos veikalai bū-na aktyviu gyvuoti esančioms scenos megejų grupėms ir impulsu naujoms ryšinams, kad lietuviškas žodis, pagar-biai ir didingai ištartas scenose, iš-likty gyvas Lietuvos ainių kalboje ir širdyse.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED STREET,
CHICAGO, ILL. 60608

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

KVADRATO ŽAIDYNĖS CHICAGOS MARQUETTE PARKE

Žaidžia Lituanicos tonto Gedimino draugovės skautai.
v. sl. P. Vitkaus nuotr.

What if we told you
to cough up \$18.75
or else?

You wouldn't like it, of course.
You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds. First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds. But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish. There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds. It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going. If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, JUNE 2, 1971

SKAUTIŠKŲ ŠOKIŲ RATELIS

ps. Gintaro Placio nuotr.

Kr. Donelaičio mokyklų pavasario derlius

Lietuviško švietimo klausimų randaime apskaičiavę straipsnių, girdime diskusijų, įvairių pasisakymų bei nuomonių. Reikalingas yra gyvas, aktualus ir labai reikšmingas tautinei gyvybei išsivystymui. Bet kokie teigiami rezultatai yra pasiekiami tikrai per didelį pasišventimą, asmenišką pasiaukojimą ir sutartinai vertinimą darbą.

Visokių neigiamų įtakų aplinkoje yra tikrai sunku išauklėti dorą vaiką. O ką bekalbėti apie dorą vaiką, jaunuolį, kuris dar būtų ir tautiniai subrandęs ir pozityviai nusiteikęs tautinės atsakomybės atžvilgiu?

Bet, kad tai atsiekti įmanoma mums parodo vis didėjančią skaičių jaunų žmonių, kurie, išsivystę užaugę ar net gimę, gražiai veikia lietuviškuose baruose, patys organizuoja ar dalyvauja tai jaunimo kongresuose, tai lietuviškame teatre, spaudoje ir pan.

Manyčiau, kad su labai mažomis išimtimis, tie jauni veikėjai, o taip pat ir kiek pasyvesni dalyviai yra kaip tik produktai čionykščių liuanistinių mokyklų, daugiausia mums

žinomų „šeštadienių“ mokyklų vardu. Nors giliai susipratusi šeima gali pasiekti puikių rezultatų tautiniame vaiko auklėjime — šeimai gi tenka pagrindinė atsakomybė už savo vaikų lietuvišką nusiteikimą, — bet reta šeima yra pilnai pajėgi savo vaikus į lietuviybę įgydyti visu „pločiu ir gyliu“. Tad papildyti bendrąjį vaikų mokslinimą pilnesniu liuanistiniu švietimu ateina tėvams į pagalbą šeštadienių mokykla.

Šių mokyklų reikšmė yra tie siog neišmatuojama. Tai svarbiausias šeimos talkininkas išsivystę, tautinės dvasios židinybės bei puoselėtojas.

Viena iš didžiausių ir stipriausių tokių mokyklų yra, be abejo, Kristijono Donelaičio liuanistinė mokykla Chicagoje. Savo 12-tuose gyvenimo metuose ji gali didžiulius 431 mokinį ir 33 mokytojus. Šalia žemesniosios liuanistinės mokyklos jau šeši metai veikia ir aukštesnioji liuanistinė mokykla. Mokyklos vadovybė su prasidėjus, kad mokyklai tikrai būtų efektingai, reikia pradėti mokyti anksti, suorganizuoti ir vaikų darželį, kuriame

Kristijono Donelaičio Aukštesniosios ir Žemesniosios Mokyklų Mokytojų Taryba. Iš kairės į dešinę sėdi: Vytautas Gutauskas, Bronė Stravinskienė, Irena Bukaveckienė, tarybos pirmininkas Povilas Kilius, mokyklų vedėjas ir direktorius Julius Širka, Danutė Bindokienė, kun. Ananas Nockūnas MIC, Birutė Vindašienė. Antroje eilėje stovi: Stasys Juozapavičius, Eleonora Giečienė, Antanina Noreikienė, Vaclovas Vainauskienė, Vanda Vaitkevičienė, Ona Jagelienė ir Nijolė Mackevičienė. Trečioje eilėje stovi: Edmundas Šilkaitis, Jūratė Jasaitytė, Irena Smieliauskienė, Rožė Kriaučiūnienė, Stefanija Burokienė ir Kazys Skaisgiris. Ketvirtoje eilėje stovi: Gaida Visockytė, Gintaras Aukštuolis, Diana Gelaižytė, Raimundas Šilkaitis ir Ingrida Blekytė. Nuotraukoje trūksta: Alberto Paulikaitio, Sofijos Jellonienės, Marijos Placienės, Onos Siliūnienės, Jono Jasaitio ir Danutės Bilaišienės.

Nuotrauka V. Noreikos

švietimo darbas atrodo labai sėkmingai vyksta.

Šalia grynai akademinio darbo, tautinių šokių bei dai-

ny, mokiniai turi ir įvairių kitokių įsipareigojimų, per kuriuos jie turi progos vis labiau įsijungti į lietuviybę ir jos veiklą.

Dalyvauja mokiniai rengiamuose tautinių šokių šventėse. Šiuo metu vyksta intensyvus pasiruošimas IV-ajai Dainų Šventei, kur jaunimas savo tautiniais rūbais ir lietuviška daina ir vėl mus jaudins ir žavės.

Štai jau dešimtą kartą mokykla ruošiasi savo tradicinei Pavasario šventei Tėvų Marijonų sodyboje. Ši išspūdinga mokyklos šventė su įvairia programa, gausiais dalyviais ir svečiais užbaigia dar vienus liuanistinio švietimo metus.

Laikraščiai „Pirmieji žingsniai“ pasirodo reguliariai patikrinę mokyklų mokytojų. Čia kaip tik mokiniai ir žengia pirmuosius savo kūrybos žingsnius. Gale metų įdomu pavytų aukštesniosios mokyklos metraščių. „Rytmečio žaroje“, šių metų leidinyje, matosi sukrasti jau brandesni mokyklų rašiniai, poezija gyvai atspindi mokyklų nuotaiką ir interesus.

Kiekvienais metais ruošiami vaidinimai, minėjimai, tėvų apsilankymo šeštadieniai ir bendri aktualijų pergyvenimai, pajvairina mokslo metų eigą.

Kiek šitie visi darbai pareikia labai svarbų vaidmenį ir religiniame vaiko auklėjime. Kada lietuviškos Pirmos Komunijos klausimas yra gan be viltiškoje padėtyje jau ne vienoje lietuviškoje parapijoje, ši mokykla kaip tik sudaro sąlygas vaikams norintiems pirmąją šv. Komuniją atlikti savo tėvų kalba.

Kr. Donelaičio mokykla atlieka labai svarbų vaidmenį ir religiniame vaiko auklėjime. Kada lietuviškos Pirmos Komunijos klausimas yra gan be viltiškoje padėtyje jau ne vienoje lietuviškoje parapijoje, ši mokykla kaip tik sudaro sąlygas vaikams norintiems pirmąją šv. Komuniją atlikti savo tėvų kalba.

Kr. Donelaičio mokyklų vedėjas ir direktorius Julius Širka yra šios mokyklos tikrasis „spiritus movens“. Jos įsteigėjas ir nenuilstantis darbuotojas.

Džiugu matyti, kad prie senesniojo mokytojų personalo jis sugeba prijungti ir jaunesnįjį jėgų, kurie, vieni kitus, be abejo papildo ir tuo geriau pasitarnauja mokiniams.

Ypatingai sklandus bendradarbiavimas vedėjas su Tėvų Komitetu pastato mokyklą stiprioje padėtyje. Taip, bendromis jėgomis visokie mokyklos užmojai būna lengviau įgyvendinami, o tuo pačiu pasitarnauja mokiniams.

Yra sveikintina, kad mokyklų vadovybė nesilaiko griežtų, dažnai netinkančių ar pasenusių formų ar programų, vien dėl to, kad tradiciniai tai bu-

Pavergtieji ir mes

KENOSHA, Wis. — Kai mes čia džiaugiamės laisve ir jos teikiama lengvatomis, neturime pamiršti, kad milijonai žmonių kenčia priepasidavimą, kurią užkrovė komunistinė sistema. Mes turime tiems nelaimingiesiems visomis priemonėmis padėti ir siekti, kad jie vėl kada nors atliktų galėtų laisvai gyventi ir savarankiškai tvarkyti savo tautinius bei valstybinius reikalus. Amerikos vyriausybė tokiems tikslams pritaria ir JAV kongresas yra priėmęs rezoliuciją, skelbiančią Pavergtųjų Tautų savitę kiekvienų metų liepos mėnesio trečiojo savaitėje.

Wisconsinio liuviai kasmet ruošia savo Dieną ir joje skiria vietos specialiai programai, kurioje paminimos pavergtos tautos. Šiemet WLD įvyks liepos mėn. 18 d. Kenosha, Wis. Ją ruošia platus komitetas, kuriam pirmininkauja Jonas Milišauskas. Kadangi minimos ir PT, tai į garbės ir vykdomąjį komitetus įeina eilė žymių amerikiečių. Turėtas bendras pasitarimas, kuriam pirmininkavo garbės k-tonarys dr. Robert R. Spitzer, Murphy Products bendrovės prezidentas, kuris kartu yra Wisconsinio biznierių draugijos pirmininkas.

Kalbėjo Kenoshos apskrities šerifas Edwin S. Polansky, kuris vadovauja vėliavų paradui, William Christion, VFW 1865 komandieris. Pastorius John Siedem, maldos k-tonarys ir Kenoshos aps. dvasiškių draugijos pirmininkas, buvo nuvykęs į Čekoslovakiją, kai rusai ją išnaudojo okupavo. Savo mintis pareiškė kun. St. Saplis, MIC, šv. Pe-

vo praktikuojama ar naudojama. Gerai suprasdama vaikų ir čionykštę jam priprastą pedagoginę ir mokyklinę aplinką, Kr. Donelaičio mokykla pasirodo lanksti ir dinamiška. Dalį tradicinio auklėjimo jungia su modernesniais formomis, pasinaudodama naujais metodais bei priemonėmis. (Šios mokyklos paruošti įvairūs pratimai yra nepamainomi.)

Džiaugiamės mokyklų naujais laimėjimais. Tai tikrasis pavasario derlius lietuviškan aruodan! Linkime abiturientams tęsti Kr. Donelaičio kovą už lietuvišką žodį, teisingus humaniškus idealus.

Linkime tėvams ir mokytojams nepavargti, nepasiduoti, bet ir toliau ugdyti lietuvišką atžalyną, kad vėliau ir jie persiimtų donelaičišką dvasią, visur ir visada gerbtų kas yra lietuviška, nuširdžiai mylėtų ir dirbtų taip ilgai pavergti, bet gyvai ir nemariai Lietuvos žemei.

Lionė Ramonienė

PAIEŠKOJIMAI

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke paieškomie asmenys:

Baleckaitė, Irena Veronika. Baleckienė - Balandytė, Stefanija, gim. 1913 m. Amerikoje, 1922 metais viešėjusi Lietuvoje, 1933 m. grįžusi atgal į JAV-bes. Liaukėvičius Juozas, sūnus

tro parapijos klebonas, St. Milašius, programos vadovas, inž. Donald J. Leuck, propagandos vadovas, Indrė Bauža, ateitininkų moksleivių atstovė ir Vytautas J. Paukštelis.

Iš viso pasitarime dalyvavo 24 asmenys. Jis įvyko Motor Inn patalpose, Kenosha, Wis.

Po pasitarimo buvo bendra vakarienė, kurios metu k-tonariai turėjo progos arčiau susipažinti ir išsamiau aptarti PT minėjimo programą.

Wisconsinio Lietuvių Dienos Pavergtųjų Tautų minėjimo programoje kalbės Wis. gubernatorius Patrick J. Lucey, dr. Anthony J. Rudis ir kongresmanas Les Aspin, Kenoshos ir Racine burmistrai taip pat sveikins susirinkusius į programą.

Jurgis Milas

Adomo, gyvenęs New Britain, Conn.

Makūnas Kostas, turimomis žiniomis gyvenęs Australijoje. Miškinis Jonas, sūnus Pranciškaus, apie 47 metų amžiaus, gim. Juknėnų kaime, Daugėlių vlt. Ulenos aps.

Ramanauskas Feliksas, gim. Beizonių kaime, Semeliškės vlt., Trakų aps.

Ramanauskas Jonas, gim. Beizonių km., Semeliškės vlt., Trakų aps.

Ramanauskas Juozas, gim. Beizonių km., Semeliškės vlt., Trakų aps., turimomis žiniomis gyvenęs Australijoje.

Ramanauskas Stasys, gimęs Beizonių km., Semeliškės vlt., Trakų aps.

Sangaila Mykolas, sūnus Petro, gyvenantis Chicagoje ir jo broliai: Jokūbas, Jonas, Juozapas, Petras, Stanislovas ir Zigmantas, gimę Dzinkų km., Šiaulių aps., į JAV-bes išvykę apie 1939-1940 m.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiiepti:

Consulate General of Lithuania

41 West 82nd Street
New York, N. Y. 10024.

Kristijono Donelaičio Lituanistinių Mokyklų skyrių ir klasių Globėjos. Iš kairės į dešinę sėdi: Birutė Linkienė — VI A sk., Nerutė Gaizutienė — IV sk., Rūta Chiapetta — III sk., Vida Kosmonienė — parengimų vadovė, Rima Reklaitienė — vaikų darželis ir Danutė Vakariene VI kl. Iš kairės į dešinę stovi: Zina Pocienė — V a sk., Anelė Pocienė VIII kl., Regina Petraitienė — II sk., Birutė Matutienė — VII kl., Laima Aleksienė — VI b sk., Danutė Zukauskienė V b sk. Nuotraukoje trūksta: Irenos Valaitienės — I sk., ir Angelės Kardokienės — V kl.

Nuotrauka V. Noreikos

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2-YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

GLASER'S FURNITURE & APPLIANCE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave. Tel.: PR 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti „Naujiene“ už \$5.00, užsakant pastu reiklia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį „Atsiminimų ir minčių“ tomą (neįrasta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs liuviai galėtų žiemą pasiskaitymams nusipirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išsivystę žmonių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 ps., kaina 2 dol.

GAUNAMA „NAUJIENŲ“ ADMINISTRACIJOJE

NAUJENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$6.00
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	vienam mėnesiui	\$2.00
15 cents per copy. 15 c. on Saturday	Kanadoje:	
	metams	\$22.00
	pusei metų	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$3.00
	Užsieniuose:	
	metams	\$23.00
	pusei metų	\$13.00
	vienam mėnesiui	\$3.50
Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiestiuose		
metams	\$22.00	
pusei metų	\$12.00	
trims mėnesiams	\$7.00	
vienam mėnesiui	\$3.00	
Kitose JAV vietose:		
metams	\$20.00	
pusei metų	\$11.00	

NAUJENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Mintys prie Bačiūno paminklo

Praeitą pirmadienį, geg. 31 d., visoje Amerikoje buvo pagerbti mirusieji. Pagerbti kariai, pagerbti visuomeniniame ir kultūriniame darbe pasižymėję lietuviai, pagerbti ir paprasti žmonės. Veik visi kaip apsidinti gėlėmis, papuošti vainikais. Tą dieną Chicago Lietuvos Tautinėse įvyko pavyzdingos kapų puošimo ir mirusiųjų prisiminimo iškilmės.

Kapų Puošimo dieną Lietuvos Tautinėse Kapinėse buvo atidengtas pulkas paminklas Juozui Bačiūnui prisiminti ir pagerbti. Prie paminklo susirinko nepaprastai daug žmonių. Oficialios kapų puošimo iškilmės buvo sutrumpintos, kad dalyviai galėtų nuvykti prie Juozo Bačiūno paminklo ir dalyvauti iškilmėse. Prie paminklo atvažiavo didokas žmonių skaičius, kurie Juozą Bačiūną asmeniškai gerai pažino, su juo ilgus metus dirbo ir bendradarbiavo. Ten buvo ponis M. Bačiūnienė ir velionies artimieji.

Paminklą nudengė menininkas R. Mozoliauskas, kuris ne tik gražaus paminklo projektą padarė, bet jį pastatė ir velionies biustą nuliejo. Tais pat menininkas stato paminklą ir Dr. Pijui Grigaičiui. Pamatai jau nulieti, menininkas specialistas jau lipdo Dr. Grigaičio biustą.

Prie paminklo pasakytą daug gražių kalbų, kuriose buvo vertingų minčių. Kiekvienas kalbėtojas, nuosirdžiai dėstydamas savo mintis, priminė susirinkusiems, koks velionis buvo geras ir darbštus, kaip jis mokėjo problemas praktiškai spręsti, kaip jis padėjo savo sąjungos žmonėms ir koks jis buvo geras visiems lietuviams. Aiškūs daiktas, kad Bačiūnas rėmė kiekvieną naudingą lietuvišką darbą. Jis padėjo veik kiekvienai grupei, pasiryžusiai imtis lietuvių tautai naudingos iniciatyvos.

Visi kalbėtojai buvo geri lietuviai. Kiekvienas kėlė Bačiūno dirbtą naudingą darbą. Jiems užsimiršo priminti, kad velionis taip pat buvo geras amerikietis. Jis galėjo būti toks naudingas lietuviams todėl, kad buvo geras Amerikos pilietis.

Prie karsto, prie kapo ir prie paminklo priimta kalbėti apie velionį, jo dirbtą darbą, jo gyventas ir svajotas mintis. Vienas iš kito miesto atvažiavęs lietuvis veikėjas, primiręs vakarų pasaulio papročius, velionį Juozą Bačiūną gerbiančioje kalboje rado reikalo susirinkusiems pasakoti, kad jis buvęs kitose kapinėse; kad tos kapinės esančios didesnės ir kad ten palaidota daugiau žmonių;

AMERIKOS UKRAINIEČIAI KATALIKAI REIKALAUJA BAŽNYČIOS AUTONOMIJOS

Demonstracijos, protestai ir rezoliucijos prieš Vatikano savivaldą vyskupų skyrimą

Kaip Chicago lietuviai katalikai kenčia dėl arkidieceizijos savivalės mindžiojant lietuvių ne tik tautines, bet ir tikybines teises, nusavinant jų šventvietes ir sutapus, kaip tautai ypač išliūli daroma su Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėmis ir skaldant pačių lietuvių katalikų vienybę, sukombinuojant vyskupo Briztos sutarties, ukrainiečiai Romos popiežių sutiko pripažinti savo dvasinę galvą, šiaip palikant savo Rytų Bažnyčios apeigas ir plačią bažnyčios autonomiją su nuosavu patriarchu

masu, pasirodė, yra skriaudžia mi panašios nedalios mūsų draugai ukrainiečiai katalikai, kuriems pats Vatikanas pasikeičio atimti jų arti 400 metų turimas bažnyčines savivaldes privilegijas. Po 1596 metų tarp ukrainiečių katalikų (unijų) ir popiežiaus Lietuvos Brastose sudarytos sutarties, ukrainiečiai Romos popiežių sutiko pripažinti savo dvasinę galvą, šiaip palikant savo Rytų Bažnyčios apeigas ir plačią bažnyčios autonomiją su nuosavu patriarchu

kad paminklas atidengtas buvusiam Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininku, tuo tarpu kitose kapinėse palaidotas tos pačios bendruomenės steigėjas...

Priminimas apie didesnes kapines ir kitoje srityje dirbusius žmones išprovokavo kitą kalbėtoją susirinkusiems priminti, kad ne visuomet dauguma yra teisinga. Kartais mažuma numato daugumai artėjantį pavojų, laiku ją įspėja ir imasi žingsnių nelaimės išvengti. Pavyzdžiui galėtų būti Chicago lietuvių mažuma, prieš 60 metų pasiryžusi įsteigti Lietuvių Tautines kapines. Šios kapinės šiandien lietuvių yra pavyzdinai tvarkomos. Čia gerbiamas kiekvienas sklypo savininkas, gerbiamas kiekvienas lietuvis pasiryžęs būti palaidotas šiose kapinėse. Į kapines įdedamas kiekvienas lietuvis centas, jis naudojamas toms kapinėms gerinti ir gražinti. Niekas neturi teisės įsakinėti, ką kapinių vadovybė turi daryti ir ko nedaryti. Kapinėse tvarką veda patys lietuviai, kapinės laidojami žmonės pagal lietuviškus papročius. Tuo tarpu "didesnė kapinėse" lietuviai privalo kovoti už savo teises, jie negerbiami, kartais net pasityčiojama iš švenčiausių jų jausmų ir teisių.

Prie paminklo nenuosirdžiai atrodė ir priminimas apie bendruomenės steigėjo kapą, kada daugelis prisimena, kaip tas steigėjas, dar gyvas, buvo nuvertinamas, kaip prieš pagrindines jo mintis ir idėjas buvo kovojama, ir kaip buvo organizuojamas ištisas frontas priminto veikėjo vestam darbui griauti.

Šiaip visi kalbėtojai, įskaitant ir po kitas kapines vaikščiojusį, labai nuosirdžiai prisiminę velionį Juozą Bačiūną. Kiekvienas pabrėžė, kad velionis yra buvęs geras lietuvis, kad Lietuvos reikalus jis labai gerai suprastęs ir lietuviškai reikalais besirūpinęs nuo jaunatvės iki mirties. Jis, prisilaikydamas senų lietuviškų papročius, įsakęs savo palaikius sudėginti ir urną su palaikais įstatyti į Lietuvos Tautinėse kapinėse pastatytą paminklą. Testamento vykdytojai velionies valią gerbia. Jie pasielgė taip, kaip velionis pageidavo.

— Visi žinome, kad Juozas Bačiūnas buvo geras lietuvis, — pareiškė vienas kalbėtojas. Lietuviškiems reikalams jis buvo dosnus, atsidadęs ir pasiryžęs paremti kiekvieną lietuvišką iniciatyvą. Jis buvo protingas ir kiekvieną savo žingsnį gerai apgalvodavo. Geriausiai velionį pagerbsime, jeigu iki mirties būsimė toki lietuviai, kokių velionis buvo...

ir savo vyskupų skyrimu bei šventinimu.

Tie unitai per visą likusį Lietuvos Lenkijos valstybės egzistavimo laiką buvo vienu pagrindiniu nesantaikos priežastimi su Maskva, kuri geruju ir piktumu stengėsi tuos ukrainiečius katalikus pasiimti ir gražinti į pravoslaviją. Kai bolševikai per II Pasaulinį Karą vėl Ukrainą pavergė, jie pirmiausia ištvėrė išnaikinti unitus (unijotus), kurių Ukrainoje buvo apie 5 milijonai ir neapsakomu teroru per ketelį metų spejo išnaikinti, kad beliko mažiau kaip pusė. Ukrainos katalikų patriarchas Juozapas Slipij keliolika metų kančias ir kalintas pagalavau buvo išleistas į Vatikaną, iš kur kelio atgal jam nebėra. JAV-bėse ir ypatingai Kanadoje yra didelis ukrainiečių katalikų skaičius ir kardi. Slipij dabar yra jų senior arkivyskupas. Bet Vatikanas, flirtuodamas su komunistais, tą kardinolą laiko tikrame "naminiame arešte", kas ypatingai paaiškėjo, pradėjus artėti šį mėnesį numatomam Winnipege šaukti ukrainiečių katalikų vyskupų sinodui. Vatikanas ne tik neleidžia kardinolą Slipij išvažiuoti į JAV ir Kanadą savo diecezijų lankyti ir sinodą rengti, bet dar savivaldžiai, sulaužant Lietuvos Brastose sutartį, be kardinolo Slipij valios ir žinios paskyrė du vyskopus, pasireiškusius ukrainiečių katalikų tarpe vienybės skaldymui.

Katedroj iš sakyklos pasmerkė Vatikano

Pirmas radikalus sukilimo prieš Romą veiksmas įvyko sekmadienį gegužės 9 d., kai įtūžė prieš Vatikano, anot jų, savivalę ukrainiečiai studentai katalikai Philadelphiaje pačių pamaldų sumos metu šv. Petro ir Povilo katedroje okupavo sakyklą ir perskaitė protesto pareiškimą. Monsinjoras James Dolan, klebonas tos bažnyčios, kuri yra Philadelphia arkidieceizijos katedra, pasaukė policiją, bet kol policija atvyko protestantai jau buvo pasišalinę.

Nepasitenkinimas ir bruzdėjimas Amerikos ukrainiečių katalikų bendruomenėje reikšmingai jau keltas mėnuo. Priežastis esanti tai, kad Roma vis labiau pradeda kištis į jų bažnyčios vidaus reikalus. Juos ypatingai sujudino tai, kai Vatikano Kurija be pačių ukrainiečių vyresniojo arkivyskupo Juozapo kardinolo Slipij pritarimo ir jį apeinant Philadelphia ukrainiečių arkidieceizijai paskyrė du augštarinius vyskopus — kun. Stoką ir kun. Losteną, nepaisant, kad dar 1969 metų spalio mė-

nesį visi 17 ukrainiečių vyskupai pasisakė už Ukrainiečių Katalikų Bažnyčios savivaldą, kuri apima ir vyskupų paskyrimą.

Ukrainiečiai katalikai yra vadinami unitai (unijotai), kurie autonomiją arba bažnyčios savivaldą gavo Lietuvos Brastos sutartimi dar 1596 metais pereinami iš Graikų ortodoksų į Romos katalikus ir priimdami popiežių savo bažnyčios galvą.

Studentų deklaracija

"Mes esame ukrainiečiai katalikai", pasakė studentų grupės kalbėtojas iš okupuotos sakyklos katedroje. "Mūsų bažnyčia yra skaitlingiausiaji Rytų Bažnyčia unijoje su šventuoju Sostu. Kuomet mes sudarėme uniją su Roma, mūsų Bažnyčia buvo garantuota kai kurios teisės, jų tarpe buvo autonominė administracija, įskaitant teisę ukrainiečiams katalikams vyskups pasirinkti savo vyskopus. Tas teisės nanjai patvirtino Vatikano II Susirinkimas savo dekretu apie Rytų Katalikų bažnyčias.

Tuo pagrindu mūsų vyskupai turėjo pasaulinį suvažiavimą Vatikano II Susirinkimo dekretui įgyvendinti. Dabar gi mūsų Bažnyčia yra pavojuje būti visiškai likviduota — ne Sovietų valdžios, kuri 1946 metais brutaliai bandė likviduoti mūsų Bažnyčią nukankindama 11 vyskupų, 2000 kunigų ir tikstancius tikinčiųjų, bet Vatikano hierarchijos...

Šiandien, po 26 metų mūsų Bažnyčia yra pavojuje būti Vatikano likviduota. Mes kaltiname Vatikano kėslus padaryti tai, ko ne Sovietų valdžia neįstengė padaryti, įskaitant teisę mums rinkti savo vyskopus. Prieš tai mes Vatikano kėslus padaryti tai, ko ne Sovietų valdžia neįstengė padaryti, įskaitant teisę mums rinkti savo vyskopus. Prieš tai mes Vatikano kėslus padaryti tai, ko ne Sovietų valdžia neįstengė padaryti, įskaitant teisę mums rinkti savo vyskopus.

Prieš tai mes Vatikano kėslus padaryti tai, ko ne Sovietų valdžia neįstengė padaryti, įskaitant teisę mums rinkti savo vyskopus. Prieš tai mes Vatikano kėslus padaryti tai, ko ne Sovietų valdžia neįstengė padaryti, įskaitant teisę mums rinkti savo vyskopus.

Prieš tai mes Vatikano kėslus padaryti tai, ko ne Sovietų valdžia neįstengė padaryti, įskaitant teisę mums rinkti savo vyskopus. Prieš tai mes Vatikano kėslus padaryti tai, ko ne Sovietų valdžia neįstengė padaryti, įskaitant teisę mums rinkti savo vyskopus.

Toks pat protesto tekstas tą patį gegužės 9 d. sekmadienį pamaldų metu taip pat iš "okupuotos" sakyklos buvo perskaitytas

šv. Patriko katedroje New York'e ir adresuotas kardinolui Terrence Cooke.

Protestą pasirašė Studentų ad hoc komitetas Ukrainiečių Katalikų Bažnyčios Savivaldybės.

Katalikus maino į santykius su Maskva

Miroslavas Labunka, kurs praeitą savaitgalį buvo atvykęs į Chicago dalyvauti čekigiečių ukrainiečių katalikų protesto žygiuose pasakė:

"Studentai jaučia, kadangi abudu kardinolai (Jonas Kroll iš Philadelphia ir Terrence Cooke iš New Yorko) yra šventosios Kongregacijos Rytų Apeigų Bažnyčios nariai, jėdū mažų mažais bent iš dalies yra atsakingi už diskriminaciją prieš katalikus ukrainiečius."

Rytų apeigų ukrainiečių katalikų Philadelphiaje skaitoma 20,000 nariu, o visose JAV-bėse 300,000. Prof. Miroslavas Labunka dar pareiškė, kad ukrainiečiai nori turėti savo patriarchą, kurs pats vadovautų jų bažnyčiai ir į popiežių kreiptųsi tik dvasinės vadovybės reikalais. Tai būtų pusiau — autonomija, kokia naudojasi kitos Rytų Apeigų Katalikų bažnyčios. Ukrainiečiai esą kaltina Vatikaną, kad Vatikanas nori jų bažnyčią paaukoti siekdamas glaudesnių santykių su Sovietija. Tokį kaltinimą Vatikanas, žinoma, "aištingai" atmeta. (B. d.)

Seni skundai

P. Mišutis, propagandos sk. vedėjas kom. partijoje, "Tiesoje" geg. 5 d. rašydamas apie spaudos dieną, pažymėjo: "Dalis dvasininkijos intensyviai veikia mėgina pažeidinėti įstatymus dėl kultūrų". Jis pasiūlytė atieiti nei propagandai būti lankstesnei, apimti visus tikinčiųjų sluoksnius. (E)

— Š. m. gegužės 20 d. Valstybės Sekretoriaus ir ponios Rogers kviečiami, Lietuvos Atstovas ir p. O. Kajeckienė dalyvavo jų rengtame Dinner pagerbti diplomatinę misiją šefus ir jų žmonas. Dinner vyko The John Quincy Adams salone, Valstybės Departamente.

— Š. m. gegužės 15 d. McLean, Virginia, mieste ponios Elbert Miller Stever ir Nina Egltis, Hi Neighbour Day, Salona Village parengimo proga, buvo suruošiusios parodėlę, pavadinusią Exhibit From Latvia and Lithuania. Meno kūrinius ir rankdarbius tai parodėlei paskolino p. O. Kajeckienė iš Lietuvos-Pasirūpinėbės.

HENRIKAS TOMAS - TAMASIAUSKAS

LIETUVIŠKASIS PAMARYS

II-oji dalis

21

Su laiku buvo užmiršta ir neapykanta garlaiviams, bet prisiminimai apie tų kaimų gyventojų maištingumą dar ilgai užsiliko žmonių atmintyje.

SKAITLINGA GANDRŲ KOLONIJA DIDŽIŲJŲ REIKININKŲ KAIME

Pasizymėdama gan dideliais Nemuno deltos ir pamario raištų plotais, taip pat užliejamomis pamario pievomis ir tankiu upių bei upokšnių tinklu, Mažoji Lietuva teikia labai geras sąlygas gandrams čia susirasti sau pakankamai maisto, o šių vietų gyventojų pagalba šiems paukščiams užtikrina jų saugumą, todėl gandrų kolonijos čia buvo labai skaitlingos. Pagal 1905 metais pravestus statistinius apskaičiavimus, Semboje buvo 730 gandrųlaidžių, o Pilkalnio apskrityje buvo 531 lizdas. Apskaičiuojant gandrų skaičių 1934 metais, Tilžės — Ragainės apskrityje buvo 714, Pakalnės apskrityje 726 gandrųlaidžių. Tuo tarpu Pilkalnio apskrityje gandrų šeimų skaičius buvo net padidėjęs ir čia buvo rasta 685 gandrųlaidžių. Per visą Rytprūsių teritoriją buvo priskaičiuojama 17,000 gandrųlaidžių.

Gan dideli gandrų skaičiai buvo pamėgę ir Deimėnos upės žiočių žemumas prie Kuršių Marių, su plačiomis pievomis ir lankomis Peldžių, Labagynų, Didžiųjų ir Mažųjų Reikininkų kaimų apylinkėse. Ypač daug gandrųlaidžių gandrai buvo susikrovę Didžiųjų Reikininkų kaime, kuriame buvo tik trys stambesni ūkiai. Nors Mažojoje Lietuvoje dažnai atvejais būdavo galima matyti, jog vienoje ūkininko sodyboje ant

... ir visur mielai namai

tvartų ir daržinių stogų styrodavo po kelis gandrųlaidžius su juose besiperincinomis gandrų poromis, bet Didžiųjų Reikininkų ūkininko Antelio sodyboje gandrai turbūt sumušė pasaulinį rekordą. Čia buvo net 15 gandrųlaidžių, sukratų ant septynių šios sodybos ūkio pastatų stogų, dengtų nendrėmis.

Visos baltų giminės nuo seno laikė gandrų didelę pagarbą ir skaitė juos šventais paukščiais. Buvo tikima, kad gandrai neša namams palaimą ir perkūniją netrenkia į tuos namus bei sodybas, kuriose gandrai perisi ir prisilaiko. Iš gandrų elgesio lizde ar

skrendant būdavo daromi spėjimai apie namų ateitį, žmonių sveikatą, derlingus ar blogus metus. Didžiausia nelaimė buvo skaitoma, jei į savo lizdą pavasaryje sugrįžęs gandas staiga jį palieka. Tokiais atvejais buvo tikima, kad tą sodybą aplankysiąs gaisras, mirtis, ar kita kokia nelaimė.

Iš kitų tikėjimų apie gandrų buvo sakoma, jei pavasari gandas iš lizdo išmeta kiaušinių, tai derlius tą vasarą bus menkas; jei išsiperėjęs jauniklis išstumiamas iš lizdo, tai reiškia, kad užels baises ligos ir bėdas. Jei gandrų pora susineša lizdą ant tvarto ir arkližtų, tai yra ženklas, jog gyvuliai ir arkliai bus sveiki. Iš gandrų elgesio lizde žmonės taip pat spėdavo ir koks bus oras: jei gandrai vakare ilgai klekena, tai bus giedra; jei tyliai stovi lizde, tai bus lietaus.

Panašius patyrius prisilaikė ir Antelio žmonos giminė, kuriai priklausė ir ši gandrais turtinga sodyba. Jų iš senelių perimtos tradicijos draudė bet koku būdu trukdyti čia besiperinciančius gandrų ir paukščių čia įtūti jėdū ir saugūs.

Viso to nežinanti, 1924 metais kilęs gaisras sunaikino šią sodybą. Tada gandrai iš čia persikėlė į kaimyno Mikelio sodybą, kur susikrovė septynis lizdus. Trečioje, ūkininko Lemkaus sodyboje gandrai gluosnių ir kitų medžių viršūnėse buvo susikrovę 13 lizdų, kurių skaičius paskutiniojo karo metu buvo paaugęs net iki 15.

Iš šiltų kraštų ten žiemą praleidę, gandrai į Pabaltijį atsikreidė kovo mėnesio pabaigoje — balandžio pradžioje. Kiekviena pora sugrįžta į savo ankstyvesnį lizdą ir tuoj pradeda jį remontuoti, nors jis ir būtų gerai atlaikęs žiemos negandus. Per dvi savaites jie susiremontuoja savo lizdus ir padeda 3 — 4 baltus kiaušinius, kuriuos tada abudu per, vienas kitą pakaisdami kas dvi — tris valandas. Po trisdešimties dienų perėjimo, iš kiaušinių išsirta jaunikliai, apau-

gę tankiais pūkais. Tada tėvams prasideda intensyvios medžioklės periodas. Vienas iš tėvų išskrenda į pievas, balas, raistus ir pelkes maisto ieškoti, o kitas, pasilikęs lizde, saugo jauniklius nuo lietaus, vėjų ir saulės. Stengdamasis jaunikliams suteikti pavėsį, lizde likęs senis gandas stovi ant lizdo krašto su išplėtais sparnais ir dengia jais jauniklius nuo per karštų saulės spindulių. Ypatingai karštos dienos gandrai savo jauniklius dar ir snape atsineštu vandeniu aplaisto, kad jiems nebūtų per karšta.

Po dviejų mėnesių rūpestingo maitinimo, jaunieji gandrai, jau kurį laiką intensyviai minkinę savo sparnus, pagaliau pasikelia į orą ir netrukus pradeda skristi su tėvais maisto ieškoti.

Be varlių, gandrai taip pat minta sliekais, žiogais ir įvairiais ūkinių kenksmingais vabalais, kaip tai karkvabalais bei jų vikrais, dideliais miškų ir medelynų kenkejais. Gandrai taip pat gando laukų pėles, gyvates, driežus ir kurmius. Visu tuo jie yra ūkiai gana naudingi, sunaikindami daug kenkejų. Per ilgus šimtmečius tai iš kartos į kartą stebėję, žemdirbiai išmoko gandrų gerbi bei mylėti ir dėl to nenuostabu, kad jie juos taip rūpestingai globoja ir saugosi padaryti jiems bet kokią žalą.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"
JOS VISAD RAŠO
TETSYBĖ

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą,
jei neatsiliepia, skambinti 374-0012
Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
užtikrina antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6152 So. Kedzie Ave., WA 5-6446
Valandų pagal susitarimą, jei neatsiliepia,
skambinti 374-0012

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Išc. ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-0000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278
Ofiso telefonai: ME 4-1810 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sekmadienį
nuo 9 iki 12 val. Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 373-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, ketvirtadienį, sekmadienį
nuo 1-4 po pietų, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2380
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Seksmadieniais
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais HE 4-2123,
jei neatsiliepia, tai telefonais GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Baudai.
Speciali pagalba klijoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seksmadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

GRAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
LIETUVIŲ TAPČIAI PERLA IR PARDODA
IR PROPUŠIA TIKČIAI PER
NAUJIENAS
AD MAT. NO. MR-41-67
(1 column x 55 lines)

IV Dainų šventės delegacija pas gubernatorių. Iš kairės į dešinę: Stasys Džilgas, dr. Gediminas Balukas, Vydas Kom. pirm., Audronė Miglinaitė, A. Rėklaitis, Stanley Batzkeas Jr., gub. Ogilvie, Albertas Vengris, Petras Armonas, muz. kom. pirm. ir Maria - Danguolė Kavaliauskienė. Nuotrauka V. Noreikos

ALFONSAS NAKAS

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Parapijos statybos pajudės?

Ne kartą čia teko užsiminti apie Dievo Apvaizdos parapiją. Ši Detroito lietuvių katalikų institucija, šimtmečio pradžioje

turėjusi šv. Jurgio parapijos vardą, su gražia, didele to paties vardo bažnyčia rytinėje miesto dalyje, buvo pati didžiausia ir gausiausia. Lietuviams ir kitiems baltiešiams iš anų apylinkių pasitraukus, bažnyčia po antrojo pasaulinio karo perėjo į juodųjų rankas, o bene 1963 metais (po ranka tikslios datos neturėdamas, čia tik spėjau) buvo greitkelio nuversta. Tuo tarpu Detroito arkivyskupas, bažnyčią judesiams užleisdamas, lietuviams padėjo pasistatyti labai kuklią bažnyčią Schaefer gatvėje, prie Grand River gatvės, kuri buvo užbaigta 1949 metais ir pavadinta Dievo Apvaizdos (angliškai - Divine Providence) vardu. Parapijai, kuri laiką priklausė senosios kartos tautiečiai bei jų čia gimę vaikai ir vaikų vaikai, ilgai niekur neparaipiję emė jungtis ir naujieji ateiviai. Atrodė, kad taip viskas liks, iki lietuvių nebeteks savo vardo ir veido. Vienų metų lietuvių kalbą čia nebebuvo kreipiama jokio dėmesio. Bet atsitiko, kad parapija vėl buvo užklupta juodųjų, o bažnyčia - greitkelio.

Tik į juodųjų rankas bažnyčios pastatas nebespėjo patekti, nes greitkelis dabar buvo pirmesnis. Samoningi, patriotiški parapičiai, iš anksto suvokę, kur visas reikalas kryptas, šoko parapiją atlietuvininti ir laukti naujo kelmosi. Šalia angliškai tekalbančio klebono atsirado ir lietuviškai kalbą vikaras, grįžo lietuviškos pamaldos su lietuviškais pamokslais, emė gausėti parapičiai iš naujųjų ateivių tarpo. Esu prieš porą metų čia aprašęs, kai, prieš bažnyčią griauant, labai prolietuviškas parapijos komitetas šaukė parapičių susirinkimus, kvietė į juos arkivyskupo atstovą ir reikalavo, kad naujoji parapija, dabar jau tolimesniame vakariniame priemiestyje Southfielde, būtų tik lietuviška, o ne teritorinė. Taip pat reikalavo, kad kartu būtų statomas ir kultūrinis centras. Mat, parapijai iš diecezijų priklausė virš pusės milijono dolerių, tad buvo norima pasistatyti ne tik bažnyčią ir kleboniją, bet ir didesnę pastatą (activities building) su keleto šimtų vietų sale, su klaseimis liuanistinė mokyklai, su patalpomis sportui, bibliotekai, Po didelių pastangų diecezija viską pažadėjo. Gimė statybos komitetas, planus padarė sveikatautis architektas, emė plaukti pinigines aukas ir aukoms pasizadėjimai (nes pinigų trūko kaip tik kultūriniam pastatui). Statybos turėjo prasidėti pereinamais metais, bet neprasidėjo. Kodėl?

Ne viską žinau ir ne viską dabar galima kalbėti. Bet asmenius, kurių nerasytas šūkis yra "dabar, arba niekada", rankų nenuleido. Dabar jau yra lietuvis architektas. Visi leidimai statyboms tiek iš diecezijų, tiek iš Southfieldo miesto, yra gauti. Sakoma, kad laukioji valanda jau išmušo.

Po ilgos ir labai abstrakčios įžangos (o visą istoriją sukon-

kretinti, suteikti jai vardus ir datas, gal proga netrukus atsiradus ar šių eilučių autoriui, ar kuriam kitam), ši kartą begaliu pridėti tik labai trumpą ir labai džiugią žinutę. Penktadienį, gegužės 21, šv. Beatričės parapijos saliuokėje Southfielde, Dievo Apvaizdos parapijos statybos komitetas, dalyvaujant spaudos atstovams ir keliems svečiams, posėdžiavo su čikagiečių architektu Albertu Kereliu. Tai jis, specialiai dėl šių statybų gavęs Michigano valstijos leidimą čia verstis architektūra, supažindino su iš svetimačio perimtais, jo paties peržiūrėtais ir perkurtais statybų brėžiniais. Posėdžiui vadovavęs Algis Rugienius pranešė, jog klebonijos statyba prasidėsianti jau ši mėnesį. Vėliau, privačiai, man priminus, jog beliko tik viena šio mėnesio savaitė, jis sutiko, kad tai busią gal kitą savaitę, taigi gal birželio pradžioje. Ir pats svarbiausias dalykas: už poros, ar filgiausiai trijų mėnesių busią pradėta statyti iš karto bažnyčia ir kultūrinio centro pastatai. Sakau svarbiausia ir pabrėžiu todėl, jog kai kurie parapijos vadovai norėjo kultūrinio centro statybą atidėti vėlesniam laikui, kai jau klebonija ir bažnyčia bus baigtos. Tuo tarpu čia turiu parastatyti taksą ir laukti. Laukti laukti tok, kol savo akimis išvysiu kylančias kultūrinio pastato sienas, ar jau bent jo pamatus. Dabar jau tikrai netrukus turės paaiškėti: bus duota lietuvių bei Detroito proga egzistencijai dar bent dvidešimtmetį metų pratesti, ar ne?

Šaulių kultūrinės savaitės programa

Čia buvo rašyta anksčiau, jog JAV ir Kanados šaulių kultūrinės savaitės Dainavos jaunimo stovykloje prie Manchester, Mich., įvyks 1971 m. birželio 13-20 dienomis. LŠST pirmininkas Vincas Tamošiūnas prisiuntė kultūrinės savaitės programą. Štai ji:

Sekmdienį, VI.13 - registracija.
Pirmadienį, VI.14 - teisininko Vinco Šarkos paskaita; šaudymo pratimai.
Antradienį, VI. 15 - maj. Kazimiero Daugvydo paskaita; šaudym pratimai.
Trečiadienį, VI.16 - žurn. Vlado Mingėlos ir gen. pulk. Jo- no šepčio paskaitos; šaudymo pratimai.
Ketvirtadienį, VI.27 - Šaulių moterų diena; mok. Stefani- ja Kaunelienė kalbės apie Stefa- nijos Rūkienės knygą "Grįžimas į laisvę"; kitai programai vado- vaus Kunigunda Kodatienė.
Penktadienį, VI.18 - Jūrų šaulių diena; agr. Jurgio Baublio ir žurn. Karolio Milkovaičio paskaitos; kitai programos da- liai vadovaus Mykolas Vitkus; 8 val. vak. - centro v-bos po- sėdis.
Šeštadienį, VI.19 - Jaunimo diena; dr. Kazio Pautieniaus, Vytauto Alanto, žurn. stud. Ro- berto Selenio paskaitos; šaulių laikraštiniųų pagerbimas; me- ninė programa ir Joninių lau- žas; dienos vadovai: Jonas Šos- takas, Irena Sventickaitė ir Ro- bertas Selenis.

Sekmdienį, VI.20 - 1941 m. sukilimo paminėjimas: a) pa- maldos, laikomos kun. dr. Jono Borevičiaus; b) paskaita (pre- legentas dar nėra žinomas); c) žuvusiųjų pagerbimas prie kry- žiaus; šis minėjimas ruošiamas kartu su Lietuvių Fronto Bičiū- liais.

Lietuvių namai plečiasi

Sakau plečiasi, nes griauia vieną po kitos aplinkines lūšnas ir stato automobiliams aikštes. Jonas Atkočaitis man paaiškino, jog jau vėl trys aplinkiniai nameliai nupirkti ir greit jie užleis vietą naujoms parkavietėms. Ypatingai buvo svarbu nupirkti namelį ant pietvakarinio But- ternet-Tillman sankryžos kam- po, nes sekantis, namas jau se- nokai buvo nupirkintas ir nu- griautas, o tas kampinis vis ne- pasidavė. Dabar jau, p. Atko- čaitis pasakojo, ir jį Lietu- vių namai nupirko. Kai jį nu- griaus, ten bus padaryta nema- ža aikštė. O pietrytiniame kam- pe naujai nupirktas namas šalia jau įrengtos parkavietės, duos proga ją trečdaliu praplėsti. Už kelių mėnesių atsiradus vietos vėl kelių dešimčių masinių saugiam pastatymui.

Taip jau atsitiko, kad žiupsnį korespondencijų pradėjau ilges- niu rašiniu apie būsimą kultū- rinį parapijinį centrą, o užbaigiu, va, žinute apie Lietuvių namus. Man regis, kad agituoti prieš betkurią iš šių abiejų institucijų yra tikra nesąmonė. Ir vie- ni ir kiti namai turės lankyto- jus, kol tik lietuvių Detroito bus. Ne visokius renginius išleis die- cezijos prižiūrima institucija Southfielde ir ne viską galima atlikti Lietuvių namuose. Kada nors prie progos galėsiu čia pa- svarstyti, konkrečiai paskaičiuo- ti, kas galės būti būsimam (jei jis tikrai bus!) Dievo Apvaiz- dos kultūriniam centre ir kas galės likti Lietuvių namuose. Tuo tarpu reikia visa širdimi džiaugtis, jog Lietuvių namai, išsimokėję beveik visas skolas, yra labai geroje padėtyje ir tar- nauja lietuviškiems reikalams kaip niekada. Lietuvių namai jau ir dabar yra įsirašę į Detroi- to lietuvių istoriją aukso raidė- lėmis.

— 1971 m. geg. 5 d. gen. Ers- kine žmona surengė luncheon p. Kajeckienės garbei, kur dalyva- vo apie dešimt ponų.

— Valstybės Sekretoriaus ir ponios Rogers kvietimu Lietu- vos Atstovas ir p. O. Kajeckie- nė 1971 m. birželio 4 d. dalyvaus jų rengiamame priėmime pa- gerbti panele Patricia Nixon ir p. Edward Finch Cox. Priėmi- mas įvyks Anderson House.

— 1971 m. geg. 20 d. Lietu- vos Atstovo, J. Kajecko, kvie- timu įvyko Baltijos valstybių diplomatinį atstovų pasitari- mas Washington. Buvo pasi- informuota ir pasitarta reika- lais, liečiančiais Baltijos kraš- tus.

SKAITYK "NAUJIENAS" - JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIA-
Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Ervilko Draugiško Klubu pus- metinis narių susirinkimas įvyks trečiadienį, birželio 2 d., Talman saleje, 4500 So. Talman Ave. 8 val. vak. Na- riai prašomi atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po šio susirinkimo bus pora mėnesių atostogų. Po susirinkimo įvyks vakas.
— SLA 36-tos kuopos priešmetinis narių susirinkimas įvyks trečiadienį, birželio 2 dieną Chicago Lietuvių Au- ditorijoje, 3133 So. Halsted St. 7:30 v. vak. Kviečiame visus narius į susirinkimą. Jeigu kurie neužsimokėję sa- vo duoklių, tai būtina užsimokėti, nes per vasarą susirinkimų nebus. Kit- tas susirinkimas bus spalio 5 dieną. A. Kaulakis, rašt.

Lietuvių Brighton Parko Moterų Klubu pusmetinis narių susirinkimas įvyks ketvirtadienį, birželio 3 d. Tal- man saleje, 4500 So. Talman Avenue, lygiai 8 val. vak. Nares prašome at- silankyti, nes yra daug svarbių rei- kalų. Po šio susirinkimo bus pora mėnesių atostogų. Po susirinkimo bus vakas.

PLEASE BE CAREFUL!
Only you can prevent forest fires!
REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėles ir vainikais ant- pių papuošimui ir sezoninės kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220
GUŽAUSKŲ
GĖLES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų
AMBULANCE PATARNAVI- MAS ČIENA IR NAKTI
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

GYVŲJŲ IR MIRUSIŲJŲ DIENA

"Giltinė, kur tavo geltonis?" šypsojo ir pakenciamai gražus oras ištvėrė iki vėlyvo vakaro. Taip ir norėjosi paklausti praėjusią pirmadienį gegužės 31 dieną Lietuvos Tautinėse kapinėse, kurios savo metinei šventei buvo su ypatingu atsidėjimu pasipuošusios ir pavasariškai nusiteikusios.

Kapų Puošimo, kitur Mirusiųjų Atminimo Diena vadinama, yra jau įsigyvenusi tradicija, lietuviuose pasidariusi ypatingos svarbos diena. Galbūt kad tai yra atavizmas, tai yra senais laikais mūsų protėvių praktikuoto kulto prisiminimas. Gana to, kad gretimoje, kitose, kitataučių kapinėse žmonės atvažiuo, prie saviškių kapų susikaupę, dirbtinų gėlių puokštes įsmeigę ir, išvažiuo kai tuo pačiu metu abiejose lietuvių kapinėse gyvose gėlėse skedėjo, vėliavomis mirguliavo ir žmonių minios savo amžinai atsiskyrusiems tikybines ir civilines apeigas, eisenas, muzikos ir giesmių programas ruošė.

Atėję Dangui už kantrybę, kad šiemet išlaikė gražaus oro tradiciją. Paprastai iki šiol Kapų Puošimo Diena būdavo gegužės 30-jį ir tai diena dangus visada duodavo gražų orą. Tos dienos nukėlimas į pirmadienį, kad gyvieji turėtų ilgesnį savaitgalį, atrodo, Dangui nepatiko, nes apeigų programą pradedant dangus pradėjo niuoktis, pagaliau net keletas asarų iškrito, bet susivaldė, vėl saulutė pro debesis nusis.

Tautinės Kapinės šiemet pirmą kartą didžiavosi mūsų lietuvių karių veteranų — Dariaus — Girėno ir Dan Varno postų dovana — Vėliavų Alėja. Kiekviena vėliava čia turi savo istoriją, o kai kurios net giliai prasmingą. Pavyzdžiui, Vėliavos ir Juozo Pučkorių ties savo sūnų palaidotais kapais aukštai iškelta didžiulė Amerikos vėliava yra ta pati, kuri buvo apdengtas karstas jų sūnaus Edvardo, žuvusio Normandijoje praėjusio pasaulinio karo metu ir pargabento palaidoti šeimos sklype Tautinėse Kapinėse.

Programa ir šiemet buvo paši kaip kitais metais. Žmonės susirinkus, abiejų postų veteranams vedant ir orkestui Gedulingą maršą griežiant, minia dideliu ratu apėjo kapines ir išilgai Vėliavų Alėjos priartėjo prie tribūnos, kur veteranai atliko žuvusiųjų karių pagerbimo ceremonijas su trijų salvių salutu ir kariško kapeliono malda, paskiau Amerikos ir Lietuvos himnais, pralabomis iš tribūnos ir solo bei duetu dainomis, kurias ir vėl įspūdingai atliko Algis Brazdis iš Onutė Skeveritūtė — du ištinį savaitgalį, atrodo, Dangui nepatiko, nes apeigų programą pradedant dangus pradėjo niuoktis, pagaliau net keletas asarų iškrito, bet susivaldė, vėl saulutė pro debesis nusis.

Solistas JONAS VAZNELIS, Ketvirtosios Dainų šventės programoje atliko Br. Budriūno kantatos "Lietuvos šviesos keliu" solo partiją

Baigus iškilnių programą įvyko buvusio Tabor Farmos "ūkininko", Pasaulinės Lietuvių Bendruomenės pirmininko, stambiaus lietuvių veikėjo Juozo Bačiūno paminklo atidengimas, sutraukęs ir kapinių šeštąją sekciją didelę minią žmonių.

Paminklas, žinomojo lietuvių skulptoriaus R. Mozoliusko kūrinys, tikrai yra bene įspūdingiausias iš visų paminklų. Paminklą nudengus visa eilė įvairių srovių ir organizacijų veikėjų pasakė kalbas. Kalbėjo PLB pirmininkas Stasys Barzdukas, adv. Antanas Lapinskas, adv. Kazys Sidlauskas, inž. Jonas Jurkūnas, Algirdas Nasvytis, Romas Sakadolskis, Petras Petrutis, Martynas Gudelis ir Valdas Adamkus.

Taip nejučiomis praėjo viena gražiausių dienų šiame pasaulyje gyviesiems bendraujant su savo brangiais artimaisiais asmenimis, kurie yra išvykę amžinųjų atostogų, mūsų nelaukdami.

J. Pr.

Atsiųsta paminėti

Dr. Antanas Skėrys. Lietuvos miškai ir jų ūkis. Atspaudas iš Lietuvių katalikų Mokslo Akademijos leidinio IV ir V tomo. Viso 170 psl. Roma, 1970.

Tai plačios apimtys vieno iš jaunesniųjų Lietuvos miškininkų darbas. Antanas Skėrys, gimęs 1909 metais Alytaus apskrityje ir valstijoje, yra pilnai pasirošęs miškininko profesijai ir ją pamėgęs. Po Alytaus gimnazijos ir Alytaus aukštesniosios miškų mokyklos baigimo (1932), jis tęsė studijas Vienoje (Austrijoje) — Hochschule für Bodenkultur ir ją baigė (1939) diplomuoto miškų inžinieriaus laipsniu. 1939 — 1940 dirbo medžio pramonėje Klaipėdos krašte ir nuo 1942 Generalinėje Miškų Direkcijoje (Kaune) referentu. 1947 m. už disertaciją apie Lietuvos miškų ūkį Friburgo univ. įsigijo daktaro laipsnį.

Autorius savo žody rašo, kad jo veikalo tikslas išsamiau pavaizduoti mūsų miškų raidą Lietuvos nepriklausomybės laikais. Jis čia aprašo Lietuvos miškų formas, medžio pramonę, bei medžio balansus, apimančius vidaus rinką, eksportą ir importą. Tai visa grindžiama statistikos duomenimis ir lygina mūsų miškų ūkį su kitais kraštais, kurių miškų ūkio

sąlygos yra panašios į Lietuvos miškų ūkį.

Tenka pastebėti, kad autoriaus darbas atliktas kruopščiai, su tinkamu pasiruošimu, žinoma, kiek leido esamos apyvokos ir ypatingai stoka reikiamos literatūros. Visi, kas įdomiausiai nepriklausomo laikotarpio šia ekonomine Lietuvos valstybės šaka, jame ras vertingų duomenų. Bendrai veikalas šiandien turi istorinės reikšmės, su autoriaus glaustai pabaigoje pareikštomis perspektyvomis ir šviesesnę ateitį. Rusų Sovietų okupacija Lietuvos miškų ūkį iš pagrindų sukrėtė ir pačius miškus grobuoniška eksploatacija, neprišaliant medžių metinės prieaugio dėsnio, paverė jaunais medelynais. Truks 20 — 30 metų iki Lietuvos miškai grįš į normalią padėtį. Žinoma, jei bus vedama tinkama miškų ūkio politika ir rūpinamasi atsakančia jo pažanga, ko iš okupanto yra sunku tikėtis.

V. Z.

— 1971 m. geg. 24 d. p. O. ir J. Kajeckai, Valstybės Sekr. ir ponios William P. Rogers kvietimu dalyvavo jų surengtame priėmimo pagerbti ambasadorius tautų, kurios įeina į The Organization of African Unity. Priėmimas buvo surengtas African Art muziejaus atidarymo progą.

— Š. m. gegužės 31 d. Memorial Day — proga Lietuvos Pasitvirtinimo padėjo gėlių Arlington kapinėse ant kapo JAV leitenanto Samuel J. Harris, žuvusio 1920. II. 24 d. Kaune dėl Lietuvos laisvės. Kaip žinoma, JAV lietuviai jam yra pastatę Arlington kapinėse paminklą.

Plėšikai Brookfielde

Penktadienio naktį plėšikai įsibrovė per rūšio langą į Brookfield pašto įstaigą ir atidarė seifą, pavogė 8.000 dol. pinigais ir pašto ženklais. Matyt, plėšikai ilgai darbovosi, nes jie buvo uždangę langus, kad iš lauko nesimatytų jų metalo virinimo aparatų blykčiojimai.

TRUMPAI

— Kr. Donelaičio aukšt. lituanistikos mokyklą baigia 24 mokiniai. Mokykla jiems įteiks prasmingą dovana — B. Brazmančiūso "Poezijos Pilnatis" rinktinę su autoriaus specialiais įrašais. Kr. Donelaičio aukšt. lygina mūsų miškų ūkį su kitais kraštais, kurių miškų ūkio

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

SHOE FACTORY

Fitting room needs qualified all-around sewing machine operators. Insurance and hospitalization plan.

Call Mr. SURDYSKI for appointment.

276-7701

RIDDELL, INC.

RECEPTIONIST - TYPIST

Must have pleasant phone manner. Hours Monday - Friday 9:15 A. M. - 5:45 P. M. Apply between 10:30 A. M. - 5:00 P. M.

LAWSON YMCA
30 W. CHICAGO AVE.
944-6211

GENERAL OFFICE

Typing a must. Steno desirable. Small office in Addison, Ill. Industrial area.

Mr. PITTS,
543-0600

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

SECURITY GUARDS

\$3-3.50 HR. TO START.

American Citizens with good work record needed as full time guards, for Loop office buildings. No experience necessary. Paid uniforms. Top Benefits. No fee.

ALLIANCE

10 So. LA SALLE — SUITE 1434
782-4161

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

SUPERMARKET EQUIPMENT like new, walk-in coolers, meat cases, service and self-service dairy cases — 3 deck and air screen, produce cases, 5-7-10 ton air conditioners, all equipped with condensing units. Call 873-6800 between hours 8 to 5 P. M.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
0% iki 50% nuolaida. Galima pirkti namais ir išimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.

TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

vų Marijonų soduose. Mokyklų direktorius yra Julius Širka.

— Col. Leit. Kazimieras Okšas dalyvauja su Armijos inžinerijos rezervo daliniu, metiniuose manevruose McCoy stovykloje, Wisconsin valstijoje.

— Balfo skyriaus valdybėn So. Bostone yra išrinkti A. Andriulionis, P. Mulčinskas, S. Rackevičius, K. Šimėnas, O. Ulevičienė, B. Utenis ir J. Valiukonis. Pereitais metais skyrius pasituntė Balfo centrui 3,600 dol.

— Kun. Ansas Trakis, Tėviškės parapijos klebonas, birželio 6 d., 3 val. Lietuvių tautinių namų salėje skaitys paskaitą apie Mažvydą. Bus išstatyta apžūrinėjimų pirmosios lietuviškos knygos.

— Los Angeles, Calif. lietuvių minės komunizmo aukas birželio 13 d., 2 val. Ambasador viešbutyje kartu su vietos estais ir latviais. Rusija Amerikos Baltų komitetas. Kalbėtoju pakviestas Robert Brieze, Simo Kudirkos tragedijos liudininkas. Kiekviena tautybė atliks savo charakteringo meno programą.

— Los Angeles Aukšt. Lituanistikos mokyklos kursantų egzaminai ir išleistuvių balius įvyks birželio 19 d. Ona Razu-tienė yra kursų vedėja.

— R. Pažemėnas yra pakviestas San Francisco, Calif., apylinkės Pavergtų Tautų organizacijos išdindinku. Į organizaciją įeina ir aktyviai dalyvauja darbuose lietuviai, čekoslovakai, lenkai, serbai, ukrainiečiai ir vengrai.

— Tauragės Klubas kviečia visus į GEGUŽINĘ birželio 6 dieną O. Bruzgulinės sode, 8274 So. Keane Ave., prie Tautinių kapinių. Gros geras K. Ramanausko orkestras. Pradžia 12 val. po pietų. (Pr).

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVING & S

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PROSPECT 8-2233

SKUBIAI parduodamas mūrinis namas: maisto krautuvė ir du butai Brighton Parke.

2 BUTAI ir šalia tuščias sklypas Brighton Parke.

BIZNIO PATALPA ir 3 butai, Gražiai atrodantis mūrinis namas Marquette Parke.

ŠIMAITIS REALTY

2737 WEST 43 STREET

CL 4-2390

DAŽAU NAMUS

IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.

Pilna apdirba.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdirba

ZEMA KAINA

R. SERENAS

2047 W. 67th Pl. WILBROOK 5-8063

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm, Fire and Casualty Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

TEL: REPUBLIC 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.

Patogios išimokėlimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BUTŲ NUOMAVIMAS

SAVININKAMS NEMOKAMAI

Namų pardavimas, pirkimas.

Įvairūs draudimai.

BUD'S REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS

4307 So. Kedzie, Chicago

TEL. — 254-5551

1339 State St., Lemont, Ill.

TEL. — 257-5542

NIEKUR GERIAU

1 1/2 AUKSTO 20 metų mūras. Gražūs 2 butai, uždari pušų porčiai, naujas stogas, gazu šildymas, 2 auto garažas, platus sklypas, arti mūro. Našlė neužprašo — \$33.500.

SKONINGAI MODERNUS 7 kambarių mūras ir 2 auto garažas. Tvarka, tvarka ir graži gatvė arti ofiso. \$29.900.

PRIE BAZNYČIOS ir vienuolyno dviejų butų 30 pėdų sklypas už \$10.900.

PAJAMU mūro bungalov: vienas didelis švarus butas apačioje ir kitas 3 kambarių atskiras viršuje, moka 70 dol. nuomos. Artima smagi vieta. \$19.000.

5 BUTŲ gelsvas mūras — 2 x 5, 2 x 3 ir 1 x 4 kambarius, 3 auto mūro garažas, du bloki nuo parko. \$47.000.

PRIE PAT MARQUETTE PARKO apynaujė mūro rezidencija. Savininkas iškeliamas išvažiuoja. Greitas pasiūlymas. \$29.000.

8 BUTŲ 15 metų šviesus 2 aukštų mūras prie Evergreen. Rūsūs, beždard šildymas, elektriniai pečiai 57 sklypas \$14.000 namų, apie \$25.000 įmokėti, tik \$75.500.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

10 BUTŲ, mūras, alum. langai. Šil. suazi. Gražūs peizažas. Apylinkė 62-va ir Talman. Tik \$79.500.

6 1/2 KAMB., 18 metų mūr., šil. gazu, įrengtas rūsas, 9 1/2 vonios, 2 autom. garažas. Apylinkė 68-tos ir Pulaski. \$26.900.

1 1/2 AUKSTO 12 metų mūrinis. Šiluma gazu, centrinis šildymas. Gražiai įrengtas rūsas, 2 auto garažas beveik dvidešimties sklypas. Apylinkė 47-tos ir Pulaski. \$37.500.

2 PO 5 MORTINIS. Nauja šiluma gazu, alumininiai langai, 2 automobilų garažas. Marquette Parke. Tik \$28.900.

3 MIEGAMŲ apnaujint mūras. Šiluma gazu alumininiai langai, centrinis šildymas, 2 automobilų garažas, 71-mos ir Troy apylinkėje. \$29.000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

TEL.: 471-0321

BRINGTON PARKE

PARDUODAMAS MŪRINIS

2 AUKSTŲ NAMAS

5 1/2 kamb. ir 5 kamb. šildomas karštu vandeniu — gazu. 2 automobilų garažas. Labai geroji vieta.

Skambinti po 6 val. vak.

Tel. LA 3-1937

5 KAMBARIŲ beveik naujas bungalov geroje netvarkariu apylinkėje. Įrengtas beismantas.

Tel. CL 4-2390

ALSIP, J.T. Delux 18 apartment building fully rented.

Phone 474-7796

after 6 P. M.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengti naujus ir perstatyti senus visus rūšis namo šildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengti vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliktas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turite leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BIČIULIS